

DOCUMENT AMB L'OBJECTIU D'IMPULSAR I GESTIONAR L'ESTIL UJI EN L'ÀMBIT DOCENT.

El present document té per objectiu establir un marc de referència que, partint de la definició de l'Estil UJI en l'àmbit docent, ens facilite uns criteris per tal de garantir que l'acció docent proporcione, a més dels coneixements i habilitats pròpies de cada titulació, una formació integral com a referent d'estil de la Universitat Jaume I. Amb aquesta finalitat s'inclou l'aplicació pràctica de l'Estil UJI i les funcions del Consell Assessor d'Estil, qui vetlarà per afavorir que la formació integral i la interdisciplinarietat dels nostres estudiants vaja adreçada a formar ciutadans capaços d'enfrontar-se no sols als reptes que pot presentar el món professional, sinó també la societat. Igualment, el Consell Assessor d'Estil promourà que l'Estil UJI siga una realitat mitjançant l'oferta acadèmica i les accions adreçades a impulsar la transversalitat, l'educació en valors i la renovació pedagògica.

Definició de l'estil UJI en l'àmbit docent:

El model educatiu¹ és el marc de referència que permet construir un estil individualitzat i perfilar la personalitat o les característiques pròpies de cada universitat en els distints àmbits d'actuació (docència, investigació i gestió). Pel que fa a la docència, des del primer moment la Universitat Jaume I s'ha caracteritzat per buscar la seua identitat docent mitjançant l'estil. Aquest estil el podríem definir com una eina que ens permet incidir en aquests aspectes formatius i docents que considerem fonamentals per a la integració dels nostres estudiants en la societat com a professionals i com a ciutadans.

Aplicació pràctica de l'Estil UJI:

Des d'un punt de vista històric, caldria mencionar que en el moment de la creació de la Universitat Jaume I, l'estil UJI consistia en una aposta per l'uropeisme, el coneixement de la llengua anglesa i el coneixement de les eines informàtiques. Aquests àmbits es feien presents en totes les titulacions mitjançant assignatures d'aquestes matèries que l'estudiant havia de cursar amb caràcter obligatori. Després de l'elaboració dels Estatuts, també va quedar clar que, a més dels coneixements i habilitats pròpies de cada titulació, l'acció docent havia d'anar adreçada a proporcionar una formació afegida que, tal com apareix en la taula 1, contemplara la formació de caràcter pràctic, la multidisciplinarietat i la formació integral com a referent d'estil de la Universitat Jaume I.

¹ El professor Michavila en el seu article "Cómo educar universitarios capaces de transformar la sociedad" apunta la necessitat que tenen les universitats de definir el seu model educatiu. Aquest model educatiu hauria de ser una raó per buscar un equilibri, en la formació universitària, entre l'humanisme, la ciència i la tecnologia, sent l'opció de cada estudiant, en triar la titulació, la que donara major pes a un dels components, sense eliminar mai els altres dos.

Taula I: Taula resum dels objectius de l'estil UJI i la seua aplicació

	Objectius	Forma d'aconseguir l'objectiu	Presència de l'estil en el Pla d'Estudis
E S T I L	<i>Formació de caràcter pràctic.</i>	<i>Realització obligatòria d'una estada en pràctiques en empresa.</i>	<i>Inclusió d'una assignatura obligatòria en tots els Plans d'Estudi de la Universitat.</i>
	<i>Formació interdisciplinària i integral en els plans d'estudis.</i>	<i>Possibilitar, a l'estudiant, que pugui cursar dins del Pla d'Estudi matèries i coneixements d'àmbits diferents als del centre on s'imparteix la titulació.</i>	<i>Inclusió, en el Pla d'Estudi, d'assignatures obligatòries i/o optatives procedents d'altres àmbits o centres.</i>
	<i>Formació interdisciplinària i integral fora de pla d'estudis.</i>	<i>Oferta acadèmica que garantisca una formació integral i que complete la de la titulació.</i>	<i>Assignatures de lliure configuració.</i>

Pel que fa a la formació de caràcter pràctic, la realització obligatòria d'una estada en pràctiques en empresa ha facilitat la integració dels nostres estudiants en la societat com a professionals. En relació a la interdisciplinarietat, el document de Directius del procés de creació i modificació d'un pla d'estudis de la Universitat Jaume I, aprovat en la Junta de Govern número 34, de 28 de setembre de 2001, determina la presència, si més no, d'una assignatura obligatòria o optativa per cadascun dels àmbits o centres diferents als d'origen de la titulació.

Al seu torn, la formació interdisciplinària i integral de l'estudiantat queda reflectida en l'oferta d'assignatures de lliure configuració, que és una eina que ens permet oferir una formació que excedeix els límits de la pròpia titulació. Les eines que la Universitat Jaume I posa a l'abast de l'estudiantat per cursar la lliure configuració són:

- a) Assignatures de lliure configuració de centre. Aquestes assignatures responen a la demanda de l'entorn i a les necessitats de l'estudiantat per a la seua incorporació al món laboral. Igualment, també poden respondre a la necessitat de completar la formació dels estudiants d'un centre. Cada centre podrà oferir als seus estudiants dues assignatures vinculades amb el mateix centre i dues assignatures més de cadascun dels altres centres. Els continguts de les assignatures són establerts per la Junta de Govern, a proposta de la Junta de Centre.
- b) Assignatures optatives de la pròpia titulació que seran reconegudes com a crèdits de lliure configuració.
- c) Assignatures optatives, troncal i obligatòries d'altres titulacions. Un estudiant d'una titulació pot elegir qualsevol assignatura d'una altra titulació, qualsevol que siga el centre on s'impartisca, sempre que l'assignatura haja estat oferida com de lliure configuració.
- d) Activitats extraacadèmiques organitzades per la Universitat o per institucions amb conveni amb la Universitat amb la possibilitat de ser reconegudes com a crèdits de lliure configuració.

Per a aconseguir una formació multidisciplinària i integral, la Universitat Jaume I també disposa d'assignatures d'estil d'universitat. Les assignatures d'estil de la Universitat, tot i que sempre haurien d'anar revisant-se, actualment es poden agrupar en tres grans àmbits: coneixement de llengües; noves tecnologies i informàtica; i humanitarisme, ciutadania europea i coneixement d'altres cultures. L'estudiant de qualsevol titulació estarà obligat a

cursar almenys una assignatura per cadascun dels àmbits d'estil definits anteriorment. A més a més, i tal com es resumeix en la taula II, per a incidir en una formació interdisciplinària i integral es fa necessari entendre que aquesta formació ha d'anar adreçada a formar els nostres estudiants com a professionals i com a ciutadans.

Taula II: Assignatures estil de la Universitat Jaume I

	Objectius	Forma d'aconseguir l'objectiu	Presència de l'estil en el Pla d'Estudis
E s t u d i a n t s	<i>Formació instrumental</i>	<i>Assignatures d'estil específiques per a la titulació.</i>	<i>Inclusió en el pla d'Estudis mitjançant assignatures obligatòries.</i>
	<i>Formació com a ciutadans</i>	<i>Elecció almenys d'una assignatura d'estil dins de l'àmbit de l'humanitarisme, ciutadania europea i coneixement d'altres cultures.</i>	<i>Oferta d'assignatures estil fora dels plans d'estudis.</i>

Pel que fa a la formació com a professional, es necessiten uns coneixements instrumentals que es concreten en la presència d'assignatures de l'àmbit de coneixement de llengües i noves tecnologies i informàtica. Aquests dos àmbits es faran presents en totes les titulacions mitjançant assignatures estil específiques per a la titulació i l'estudiant haurà de cursar-les amb caràcter obligatori. A més a més, i pensant en la integració dels nostres estudiants com a ciutadans, l'estudiantat haurà d'elegir almenys una assignatura de l'àmbit d'humanitarisme, ciutadania europea i coneixement d'altres cultures. L'elecció es farà entre l'oferta d'assignatures d'estil que, per a cada curs acadèmic, la Junta de Govern, determinarà, a proposta del Consell Assessor d'Estil. La proposta del Consell Assessor tindrà en compte la demanda d'assignatures estil per part de les titulacions o centres i coordinarà aquesta demanda amb l'oferta realitzada pels departaments.

Finalment, no és sols una oferta acadèmica la que ens permet perfilar la personalitat o les característiques pròpies d'una universitat. L'aposta per la innovació i la millora docent ha sigut sempre un dels objectius de la Universitat Jaume I. Entre les accions que actualment ja es promouen, mitjançant la Unitat de Suport Educatiu, caldria esmentar, entre altres, el programa de formació del professorat (adreçat al professorat novell, i permanent), el programa de formació permanent: convocatòria de projectes de millora educativa, i el programa d'orientació i informació a l'estudiantat. A pesar de l'esforç realitzat, les diferents accions adreçades al suport i la millora educativa han de continuar sent un objectiu per tal de perfilar l'estil d'universitat en l'àmbit docent. En aquest sentit, el Consell Assessor d'Estil podrà proposar accions per tal d'introduir canvis pedagògics que ens facilite aprofitar el temps docent, per exemple amb la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, amb la revisió del paper de les tutories, amb la potenciació de la docència en valencià, etc. Accions que necessitaran, a més a més de l'impuls polític, la col·laboració del professorat, els departaments i centres de manera que puguin ser un compromís i s'incorporen dins de possibles contractes institucionals.

Apèndix I:

Resum de l'estil de la Universitat Jaume I i proposta per a la seua aplicació pràctica.

Taula III: Quadre resum de l'estil UJI

	Objectius	Forma d'aconseguir l'objectiu	Presència de l'estil en el Pla d'Estudis
E s t i l	Formació de caràcter Pràctic.	Realització obligatòria d'una estada en pràctiques en empresa.	Inclusió d'una assignatura obligatòria en tots els Plans d'Estudi de la Universitat.
	Formació interdisciplinària i integral en els plans d'estudis.	Possibilitar a l'estudiant que pugui cursar dins del Pla d'Estudi matèries i coneixements procedents d'àmbits diferents als del centre on s'imparteix la titulació.	Inclusió, en el Pla d'Estudi, d'assignatures obligatòries i/o optatives procedents d'altres àmbits o centres. (*)
	Formació interdisciplinària i integral fora de pla d'estudis.	Oferta acadèmica que garantisca una formació integral i que complete la de la titulació.	Assignatures de lliure configuració fora del pla d'estudis.
	Formació instrumental.	Assignatures d'estil específiques per a la titulació.	Inclusió en el pla d'Estudis mitjançant assignatures obligatòries.
	Formació com a ciutadans.	Elecció almenys d'una assignatura d'estil dins de l'àmbit del l'humanitarisme, ciutadania europea i coneixement d'altres cultures.	Oferta d'assignatures d'estil fora dels plans d'estudis.
	Formació en actituds i valors.	Mitjançant accions que impulsen canvis pedagògics.	Mitjançant contractes pedagògics de la Universitat amb els departaments i centres.

(*) Directrius del procés de creació i modificació d'un pla d'estudi de la Universitat Jaume I, aprovada en la Junta de Govern número 34, de 28 de setembre de 2001.